

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 191/2024-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Petra Straku** o dôvodoch jeho vylúčenia z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 462/2023 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Peter Straka **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. III. ÚS 462/2023.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a oznámenie

1. Sudca III. senátu ústavného súdu Peter Straka listom zo 4. apríla 2024 podľa § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi ústavného súdu možné dôvody svojho vylúčenia podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 462/2023.
2. Pokynom predsedu ústavného súdu zo 4. apríla 2024 bolo oznámenie podľa čl. IV bodu 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do IV. senátu ústavného súdu.
3. Z oznámenia vyplýva, že vec vedená ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 462/2023 bola pridelená do III. senátu ústavného súdu sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi. Predmetom konania je rozhodovanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľky MONAQ Leasing, a. s., Tvarožkova 5, Bratislava, IČO 35 864 001, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5Co/42/2020. Žalobcami sú v namietanom konaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

4. Sudca Peter Straka oznámil, že v rámci oboznamovania sa s dotknutým súdnym spisom zistil, že v čase svojho pridelenia na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky vybavoval podanie žalobcov (zúčastnených osôb v konaní o ústavnej sťažnosti) týkajúce sa ich vzťahu so sťažovateľkou pri posudzovaní podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Strany dotknutého konania nepozná.

5. Podľa názoru sudcu môžu vzhľadom na uvedené okolnosti vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti. Uviedol, že sa necíti byť subjektívne zaujatý, pričom otázku objektívnej nestrannosti ponecháva na posúdení námietkového senátu.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

7. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

8. Podľa čl. IV bodu 1 písm. d) rozvrhov práce ústavného súdu na roky 2023 a 2024 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde rozhoduje štvrtý senát, ak ide o sudcov tretieho senátu. Podľa čl. XI bodu 2 rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2024 na rozhodovanie o vylúčení sudcu podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde sa použijú ustanovenia rozvrhu práce na rok 2023, a preto o námietke zaujatosti rozhodne štvrtý senát ústavného súdu v jeho zložení z roku 2023.

9. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej zaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru

ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

10. Námietkový senát ústavného súdu po preskúmaní obsahu spisu vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 462/2023 a dôvodov uvedených vo vyhlásení sudcu III. senátu ústavného súdu Petra Straku dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na jeho vylúčenie z konania a rozhodovania o predmetnej veci.

11. Sudca ústavného súdu Peter Straka neuviedol žiadne subjektívne okolnosti, ktoré by svedčili o jeho vzťahu so zúčastnenými osobami, ktoré vystupujú v postavení žalobcov v namietanom súdnom konaní. Z vyhlásenia sudcu ústavného súdu vyplýva, že so zúčastnenými osobami sa nepozná a nemožno ani konštatovať, že bol skutočne v predmetnej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu, keďže jeho výzva na vyjadrenie bola adresovaná sťažovateľke len v rámci Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a mala indikatívnu pôsobnosť, pričom žiadnym iným spôsobom do namietaného súdneho konania nezasahoval. Zo subjektívneho hľadiska nemožno teda konštatovať existenciu takých dôvodov, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť prezumpciu, že sudca Peter Straka sa zachová nestranne. Súčasne k objektívnemu testu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na sudcom oznámené okolnosti a ich dopad na aktuálne posudzovaný vzťah sudcu ústavného súdu k zúčastneným osobám, tieto nemôžu u objektívneho pozorovateľa vyvolať pochybnosti o pomere sudcu ústavného súdu k zúčastneným osobám a už vôbec nie k záveru o tom, že by takéto prepojenie objektívne vzbudzovalo pochybnosti o jeho nezaujatosti (v spojení so skutočnosťou, že sám sudca sa necíti byť vo veci subjektívne zaujatý).

12. Ústavný súd tak vzhľadom na uvedené konštatuje, že v tomto prípade nie sú naplnené podmienky podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcu Petra Straku z konania a rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 462/2023, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

13. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

14. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu